

ARREST VAN HET HOF (TWEDE KAMER)
VAN 5 APRIL 1979 ¹

**Dorothea Sonne, echtgenote Kobor,
tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen**

Zaak 112/78

Samenvatting

1. *Ambtenaren — Aanwerving — Vergelijkend onderzoek — Selectiebeginselen — Op-eenvolgende vergelijkende onderzoeken — Objectieve, identiek geredigeerde toelatings-voorwaarden — Verschil in uitlegging, afhankelijk van aantal sollicitanten — Verschil in beoordeling voor een zelfde sollicitant bij opeenvolgende vergelijkende onderzoeken — Voorwaarden waaronder toegestaan*
(Ambtenarenstatuut, Bijlage III, art. 5)
2. *Ambtenaren — Aanwerving — Vergelijkend onderzoek — Jury — Afwijzing van sollicitatie — Vereiste van motivering — Draagwijdte*
(Ambtenarenstatuut, Bijlage III, art. 5)

1. Hoewel het grote aantal sollicitanten voor een vergelijkend onderzoek een strenge selectie door middel van examens kan rechtvaardigen, is het ontoelaatbaar de objectieve, identiek geredigeerde toelatingsvoorwaarden voor de examens bij elk vergelijkend onderzoek anders uit te leggen, afhankelijk van het aantal sollicitanten. In elk geval mag een sollicitant niet ongunstiger worden beoordeeld dan bij een voorgaand vergelijkend onderzoek, tenzij de motivering van het besluit dit verschil in beoordeling duidelijk rechtvaardigt.
2. Al is het wegens een groot aantal sollicitanten geoorloofd zich bij het besluit een sollicitant niet tot de examens toe te laten van summiere motiveringen te bedienen, de enkele verwijzing naar een niet vervulde voorwaarde kan toch niet voldoen aan het vereiste van motivering, wanneer een dergelijke verwijzing aan betrokkene geen toereikende aanwijzing biedt omtrent de vraag of het besluit gegrond is, of daarentegen een gebrek vertoont op grond waarvan de wettigheid ervan zou kunnen worden betwist.

In zaak 112/78,

DOROTHEA SONNE, ECHTGENOTE KOBOR, ambtenaar bij de Commissie van de Europese Gemeenschappen, wonende te Goetzingen (G. H. Luxemburg), ten

¹ — Procestaal: Frans.

deze vertegenwoordigd door L. Schiltz, advocaat te Luxemburg, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg te diens kantore, Boulevard Grande-Duchesse Charlotte 83,

verzoekster,

tegen

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, ten deze vertegenwoordigd door haar juridisch hoofdadviseur R. Baeyens als gemachtigde, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij haar juridisch adviseur M. Cervino, Bâtiment Jean Monnet, Kirchberg

verweerster

betreffende een verzoek tot nietigverklaring van het besluit van de jury van vergelijkend onderzoek COM/B/155, om verzoekster niet toe te laten tot het schriftelijk examen van dit vergelijkend onderzoek, waarvan de aankondiging is gepubliceerd in PB C 128 van 1977, blz. 10, wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede Kamer),

samengesteld als volgt: Mackenzie Stuart, kamerpresident, M. Sørensen en A. Touffait, rechters,

advocaat-generaal: F. Capotorti

griffier: J. A. Pompe, adjunct-griffier

het navolgende

ARREST

De feiten

De feiten, het procesverloop en de conclusies, middelen en argumenten van par-

tijen kunnen worden samengevat als volgt:

I — De feiten en het procesverloop

1. Verzoekster, ambtenaar van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, trad in 1964 in dienst bij de Hoge Autoriteit van de EGKS in 1965 werd zij in vaste dienst benoemd in categorie C, rang 3, en in 1972 bevorderd tot rang 2 van dezelfde categorie.

2. Drie maal solliciteerde zij voor algemene vergelijkende onderzoeken op de grondslag van een examen, voor de vorming van een reserve van adjunct-assistenten van categorie B, rangen 4 en 5, waarbij zij koos voor het onderdeel „uitvoering van voorschriften van administratief beheer”.

De eerste keer (vergelijkend onderzoek COM/B/117, waarvan de aankondiging werd gepubliceerd in PB C 15 van 1974, blz. 25) werd zij niet op de lijst van geschikte kandidaten geplaatst, omdat zij bij het schriftelijk en mondeling examen niet het vereiste minimum aantal punten had behaald. De tweede keer (vergelijkend onderzoek COM/B/139, PB C 223 van 1975, blz. 7) werd zij niet tot het mondeling examen toegelaten omdat zij bij het schriftelijke examen niet het vereiste minimum aantal punten had behaald. Bij het derde vergelijkend onderzoek (COM/B/155, PB C 128 van 1977, blz. 10), dat tot dit beroep heeft geleid, werd zij niet toegelaten tot het schriftelijk examen.

3. De aankondiging van vergelijkend onderzoek COM/B/155 bevatte de volgende bijzondere voorwaarden voor toelating tot het vergelijkend onderzoek:

- opleiding op het niveau van middelbaar onderwijs (met eindexamen),
- op de sluitingsdatum voor het indienen van de sollicitaties een na het onderwijs opgedane beroepservaring van ten minste één jaar op het door de sollicitant gekozen werkgebied.

In de aankondigingen van vergelijkend onderzoek COM/B/117 en COM/B/139 was de duur van de beroepservaring op respectievelijk vijf maanden en een jaar gesteld.

4. De jury van vergelijkend onderzoek COM/B/155 beoordeelde de sollicitaties van 2773 personen die voldeden aan de in artikel 28, sub a, b en c, Ambtenarenstatuut gestelde algemene voorwaarden. Daarvan werden er 1287 tot het schriftelijk examen toegelaten.

Verzoekster behoorde niet tot de toegelaten sollicitanten. Het besluit van de jury, dat haar bij brief van 23 september 1977 werd meegedeeld, vermeldde als reden voor de afwijzing een ontoereikende beroepservaring op het gekozen werkgebied. In antwoord op een brief van verzoekster bevestigde de voorzitter van de jury dit besluit op 7 oktober 1977. Op 11 oktober 1977 diende verzoekster bij de Commissie een klacht in als bedoeld in artikel 90, lid 2, van het Statuut. Bij brief van 7 juni 1978 werd verzoekster meegedeeld dat de klacht was afgewezen, aangezien de voorzitter van de jury, aan wie de klacht was doorgezonden, het besluit van de jury had bekrachtigd.

5. Het bij het Hof op 8 mei 1978 ingediende beroep strekt tot nietigverklaring van het besluit van de jury om verzoekster niet tot het vergelijkend onderzoek toe te laten.

Het Hof heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

II — Conclusies van partijen

1. *Verzoekster* concludeert dat het den Hove behage:

- het beroep formeel ontvankelijk te verklaren;
- het materieel gegrond te verklaren;
- bijgevolg het besluit van de jury van vergelijkend onderzoek COM/B/155 om verzoekster niet tot dit vergelijkend onderzoek toe te laten, nietig te verklaren;
- de Commissie in de kosten te verwijzen.

2. De *Commissie* concludeert dat het den Hove behage:

- het beroep ongegrond te verklaren;
- verzoekster in de kosten te verwijzen.

III — Middelen en argumenten van partijen

1. *Opmerkingen van verzoekster*

Ter ondersteuning van haar verzoek betoogt verzoekster dat haar beroepservaring bij de vergelijkende onderzoeken in 1974 en 1975, die in wezen dezelfde toelatingsvoorwaarden bevatten als de aankondiging van het onderhavige vergelijkend onderzoek, wel voldoende was geacht, maar niet meer in 1977, ofschoon zij inmiddels meer beroepservaring had opgedaan. Volgens verzoekster getuigt het van willekeur, wanneer men de waardering van deze kwalificatie laat afhangen van het aantal sollicitaties.

Verzoekster merkt vervolgens op dat het bestreden besluit vooruitliep op de uitslag van haar examens, voor het geval zij zou zijn toegelaten. Op grond van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek mocht de jury tijdens het eerste stadium van het vergelijkend onderzoek

niet de kwaliteit van de beroepservaring, doch uitsluitend de duur ervan beoordelen.

Ter staving van haar betoog dat de jury haar beroepservaring ten onrechte niet toereikend heeft geacht, verwijst zij voorts naar de zeer gunstige beoordelingen in haar laatste beoordelingsrapporten, met name dat over de periode van 1 juli 1975 — 30 juni 1977. Verder wijst zij op het overzicht in haar precontentieuze klacht, van de door haar bij de Commissie verrichte werkzaamheden, alsmede op twee aantekeningen met betrekking tot haar bevordering tot C 1, waaruit haars inziens blijkt dat zij assistentswerkzaamheden heeft verricht.

Verzoekster merkt ten slotte op dat zij in 1970 met succes heeft deelgenomen aan vergelijkend onderzoek nr. 47 van de Raad voor de vorming van een reserve van adjunct-assistenten.

Volgens verzoekster blijkt uit de hiervoor weergegeven opmerkingen dat het besluit van de jury om haar niet toe te laten, berust op een kennelijke dwaling dan wel op een onjuiste beoordeling van haar beroepservaring.

Bij repliek werpt verzoekster een nieuw middel op, inhoudende dat het besluit om haar niet toe te laten, onvoldoende met redenen is omkleed aangezien het enkel aangeeft aan welke toelatingsvoorwaarde niet is voldaan.

2. *Opmerkingen van de Commissie*

In haar verweerschrift stelt de Commissie dat de jury stellig het dossier van elke sollicitant in haar beoordeling betreft, doch dat de gestrengheid van deze beoordeling wel afhankelijk moet zijn van aantal en kwaliteit van de sollicitanten, die beide in de loop der jaren steeds toenemen. Daar elk vergelijkend onderzoek op zichzelf staat, kan het gunstige oor-

deel uit 1974 en 1975 in 1977 geen precedent vormen voor de jury. Hoewel verzoekster werkzaam is geweest als secretaresse-stenotypiste, heeft zij daarmee niet perse de beroepservaring te hebben opgedaan om assistentswerkzaamheden op het gebied van het „administratief beheer” te kunnen verrichten.

Met betrekking tot de beweerdte ontoereikende motivering, verwijst de Commissie naar het arrest van het Hof van 16 maart 1978 (zaak 7/77, von Wüllerstorff und Urbair, Jurispr. 1978, blz. 769), volgens hetwelk de jury haar besluit voldoende met redenen heeft omkleed wanneer zij de toelatingsvoorwaarde vermeldt waaraan een sollicitatie niet voldoet.

IV — Mondelinge behandeling

Ter terechtzitting van 25 januari 1979 hebben verzoekster, ten deze vertegenwoordigd door L. Schiltz, en de Commissie, ten deze vertegenwoordigd door haar juridisch hoofdadviseur R. Baeyens als gemachtigde, mondelinge opmerkingen gemaakt.

De advocaat-generaal heeft ter terechtzitting van 15 maart 1979 conclusie genomen.

In rechte

- 1 Het op 8 mei 1978 ingestelde beroep strekt tot nietigverklaring van een op 23 september 1977 aan verzoekster meegedeeld besluit van de jury van vergelijkend onderzoek COM/B/155, om haar niet tot de examens van het vergelijkend onderzoek toe te laten.
- 2 Dit vergelijkend onderzoek is door de Commissie georganiseerd met het oog op de vorming van een reserve van adjunct-assistenten in de rangen 5 en 4 van categorie B. De bij de te bekleden ambten behorende functies hadden betrekking op vier verschillende gebieden, waaronder „uitvoering van voorschriften van administratief beheer”, waaruit de sollicitanten een keuze moesten maken. In de aankondiging van het vergelijkend onderzoek werd onder het hoofd bijzondere voorwaarden voor toelating, van de sollicitanten een
- 3
- 4

opleiding op het niveau van middelbaar onderwijs (met einddiploma) verlangd en voorts een na het onderwijs opgedane beroepservaring van ten minste
 5 één jaar op het gekozen gebied. Verzoekster, die bij haar sollicitatie had gekozen voor „uitvoering van voorschriften van administratief beheer”, werd niet tot het vergelijkend onderzoek toegelaten, op grond dat zij onvoldoende beroepservaring had.

6 Ter staving van haar verzoek betoogt verzoekster dat het besluit van de jury om haar niet toe te laten, berust op een kennelijke dwaling dan wel op een
 7 onjuiste beoordeling van haar beroepservaring. Ten deze merkt zij op dat bij haar deelname aan eerdere vergelijkende onderzoeken — met name vergelijkend onderzoek COM/B/139 in 1975, dat op dit punt dezelfde voorwaarden stelde als het onderhavige — haar beroepservaring wel toereikend werd geacht, en voorts dat haar nadien opgemaakte beoordelingsrapporten vermelden dat zij bepaalde werkzaamheden heeft verricht waaruit een dergelijke
 8 ervaring blijkt. Daarenboven stelt zij dat het besluit van de jury onvoldoende met redenen was omkleed.

9 In haar verweer stelt de Commissie dat, waar ieder vergelijkend onderzoek op zichzelf staat, de beoordelingen van een sollicitant door verschillende jury's in opeenvolgende vergelijkende onderzoeken, niet met elkaar mogen
 10 worden vergeleken. Bovendien zou de gestrengheid van deze beoordeling afhangen van aantal en kwaliteit van de sollicitanten, die beide in de loop der jaren steeds toenemen.

11 Hoewel het grote aantal sollicitanten voor een vergelijkend onderzoek een strenge selectie door middel van examens kan rechtvaardigen, is het ontoelaatbaar de objectieve, identiek geredigeerde toelatingsvoorwaarden voor de examens bij elk vergelijkend onderzoek anders uit te leggen, afhankelijk van

12 het aantal sollicitanten. In elk geval mag een sollicitant niet ongunstiger wor-
den beoordeeld dan bij een voorgaand vergelijkend onderzoek, tenzij de mo-
tivering van het besluit dit verschil in beoordeling duidelijk rechtvaardigt.

13 Op dit punt is het besluit om verzoekster niet tot de examens van het onder-
14 havige vergelijkend onderzoek toe te laten, niet voldoende met redenen om-
15 kleed. Immers, de voorgedrukte brief waarin het besluit van de jury aan ver-
zoekster is meegedeeld, bevatte als enige motivering een verwijzing naar de
16 voorwaarde waaraan niet was voldaan. De in de aankondiging van het verge-
lijkend onderzoek genoemde voorwaarde betreffende „een na het onderwijs
opgedane beroepservaring van ten minste één jaar op het door de sollicitant
gekozen gebied” bestond uit verschillende elementen, zodat met een verwij-
zing naar de voorwaarde als geheel niet kon worden aangeduid aan welk van
deze elementen niet was voldaan. Al is het wegens een groot aantal
sollicitanten geoorloofd zich van summiere motiveringen te bedienen, de en-
kele verwijzing naar de niet vervulde voorwaarde kan toch niet voldoen aan
het vereiste van motivering, wanneer een dergelijke verwijzing aan de betrok-
kene geen toereikende aanwijzing biedt omtrent de vraag of het besluit ge-
grond is, of daarentegen een gebrek vertoont op grond waarvan de wettig-
heid ervan zou kunnen worden betwist.

17 Mitsdien moet het besluit van de jury worden nietigverklaard.

Kosten

18 Ingevolge artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering
19 moet de in het ongelijk gestelde partij in de kosten worden verwezen. Aange-
zien verweerster in het ongelijk is gesteld, dient zij in de kosten te worden
verwezen.

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede Kamer),

rechtdoende,

1. Verklaart het aan mevrouw Dorothea Kobor bij brief van 23 september 1977 meegedeelde besluit van de jury van vergelijkend onderzoek COM/B/155, om haar niet tot de examens van dit vergelijkend onderzoek toe te laten, nietig.

2. Verwijst de Commissie in de kosten van het geding.

Mackenzie Stuart

Sørensen

Touffait

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op vijf april negentienhonderdnegenenzeventig.

De griffier

De president van de Tweede Kamer

A. Van Houtte

A. J. Mackenzie Stuart

CONCLUSIE VAN DE ADVOCaat-GENERAAL F. CAPOTORTI
VAN 15 MAART 1979 ¹

*Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,*

1. Het onderhavige beroep stelt weer eens het probleem aan de orde van de formele en materiële vereisten voor de wettigheid van een besluit van een jury van een vergelijkend onderzoek, om een

sollicitant niet tot de schriftelijke examens toe te laten.

Verzoekster, mevrouw Kobor, solliciteerde in 1977 voor het algemeen vergelijkend onderzoek COM/B/155, voor de vorming van een reserve van adjunct-assistenten van categorie B. Zij werd niet tot de schriftelijke examens toegelaten, om-

¹ — Vertaald uit het Italiaans.